

Inhoudsopgave

Afkortingen		13
1	Het recht	15
1.1	Inleiding	15
1.2	Omschrijving en doel van het recht	15
1.3	Rechtsgebieden	17
1.4	Publiekrecht en privaatrecht	20
1.5	Materieel recht en formeel recht	22
1.6	Overige indelingen van het recht	24
1.7	Samenvatting	25
	PUBLIEKRECHT	27
2	Rechtsbronnen	29
2.1	Inleiding	29
2.2	Het internationale verdrag	29
2.3	De wet	30
2.4	De jurisprudentie	35
2.5	De gewoonte	37
2.6	Samenvatting	38
3	Volksvertegenwoordiging en regering	41
3.1	Inleiding	41
3.2	De staat	41
3.3	Bronnen van staatsrecht	42
3.4	De volksvertegenwoordiging	44
3.5	De werkwijze van de Kamers	45
3.6	Het tweekamerstelsel	47
3.7	De regering	48
3.8	Het staatshoofd	50
3.9	De kabinetsformatie	51
3.10	Samenvatting	54

	4	Democratie en rechtsstaat	57
	4.1	Inleiding	57
	4.2	Vrije verkiezingen	57
	4.3	Het parlementaire stelsel	61
	4.4	Grondrechten	63
	4.5	De rechtsstaat	70
	4.6	Samenvatting	71
	5	Wetgeving	73
	5.1	Inleiding	73
	5.2	De leer van de machtenscheiding	73
	5.3	Decentralisatie	74
	5.4	De gang van een wetsontwerp	76
	5.5	Wetten in materiële zin	81
	5.6	De rangorde van regelgeving	83
	5.7	Attributie en delegatie	86
	5.8	Samenvatting	91
	6	Rechtspraak	93
	6.1	Inleiding	93
	6.2	De rechterlijke macht	93
8	6.3	Kenmerken van de Nederlandse rechtspraak	96
	6.4	De rechterlijke organisatie	97
	6.5	Karakter van burgerlijke rechtspraak, strafrechtspraak en bestuursrechtspraak	101
	6.6	Rechtsvinding	103
	6.7	Samenvatting	106
	7	Bestuur	109
	7.1	Inleiding	109
	7.2	De ontwikkeling van de bestuurstaak	109
	7.3	De Algemene wet bestuursrecht (Awb)	110
	7.4	Het bestuursorgaan en de belanghebbende	113
	7.5	Twee soorten besluiten	119
	7.6	Attributie, delegatie en mandaat	120
	7.7	Algemene beginselen van behoorlijk bestuur	122
	7.8	Handhaving	126
	7.9	Samenvatting	129

8	Materieel strafrecht	133
8.1	Inleiding	133
8.2	Het legaliteitsbeginsel	134
8.3	Het algemeen en het bijzonder deel van het strafrecht	135
8.4	Misdrijven en overtredingen	136
8.5	De opbouw van een strafbepaling	137
8.6	De dader	139
8.7	De poging	142
8.8	Deelneming	145
8.9	Strafuitsluitingsgronden	149
8.10	Strafdoelen	153
8.11	Straffen	154
8.12	Maatregelen	155
8.13	Samenvatting	158
9	Strafprocesrecht	161
9.1	Inleiding	161
9.2	Uitgangspunten	162
9.3	Het strafproces	163
9.4	Personen in het strafproces	165
9.5	Het Openbaar Ministerie	168
9.6	De procureur-generaal bij de Hoge Raad	169
9.7	Dwangmiddelen	171
9.8	Bijzondere opsporingsbevoegdheden	176
9.9	De terechtzitting	178
9.10	De beraadslaging	180
9.11	Rechtsmiddelen	184
9.12	Samenvatting	186
10	Rechtsbescherming tegen de overheid	189
10.1	Inleiding	189
10.2	De ontwikkeling van het bestuursprocesrecht	189
10.3	Besluit en belanghebbende	192
10.4	Voorprocedures	193
10.5	Beroep	195
10.6	Hoger beroep	196
10.7	Voorlopige voorziening	196
10.8	Rechtsbescherming door de burgerlijke rechter	197
10.9	Nadeelcompensatie en vergoeding van schade door een onrechtmatig besluit	198

10.10	Klachtbehandeling en ombudsman	199
10.11	De juiste vorm van rechtsbescherming	201
10.12	Samenvatting	204

PRIVAATRECHT **207**

11 **Verbintenissenrecht, algemeen** **209**

11.1	Inleiding	209
11.2	Het karakter van het burgerlijk recht	209
11.3	Het Burgerlijk Wetboek	211
11.4	Rechtsfeiten	212
11.5	De drie onderdelen van het burgerlijk recht	214
11.6	Verbintenissen	217
11.7	Handelingsbekwaamheid	220
11.8	Samenvatting	223

12 **Verbintenissen uit overeenkomst** **225**

12.1	Inleiding	225
12.2	De overeenkomst	226
12.3	Het aanbod	226
12.4	Ondeugdelijke vorming van de wil	229
12.5	De inhoud van de overeenkomst	234
12.6	Uitleg van de overeenkomst	237
12.7	Algemene voorwaarden	239
12.8	Niet-nakomen van de overeenkomst	242
12.9	Samenvatting	247

13 **Verbintenissen uit de wet** **251**

13.1	Inleiding	251
13.2	Het begrip 'onrechtmatig'	251
13.3	Rechtvaardigingsgrond en relativiteitseis	255
13.4	Voorwaarden voor schadevergoeding	256
13.5	Andere vorderingen uit onrechtmatige daad	258
13.6	Risicoansprakelijkheden	260
13.7	Overige verbintenissen uit de wet	264
13.8	Samenvatting	265

14 **Goederenrecht** **269**

14.1	Inleiding	269
14.2	Kenmerken van absolute rechten	269

14.3	Goederen, zaken en rechten	271
14.4	De absolute rechten op goederen	276
14.5	Indeling van de absolute rechten	280
14.6	Verkrijging van goederen	283
14.7	Overdracht	284
14.8	Derdenbescherming bij overdracht van niet-registergoederen	286
14.9	Samenvatting	290
15	Personen- en familierecht	293
15.1	Inleiding	293
15.2	Naam, verwantschap en woonplaats	293
15.3	Afstamming en ouderschap	297
15.4	Het huwelijk	300
15.5	Het geregistreerd partnerschap	303
15.6	Samenwonen	303
15.7	Echtscheiding	305
15.8	Gezag over minderjarigen	306
15.9	Samenvatting	309
16	Erfrecht	313
16.1	Inleiding	313
16.2	Wettelijk erfrecht	313
16.3	Bescherming van de echtgenoot	316
16.4	Redenen voor een testament	319
16.5	Opstellen van een testament	322
16.6	Legitieme portie	324
16.7	Aanvaarden of verwerpen van de nalatenschap	326
16.8	Afwikkeling van de nalatenschap	328
16.9	Levenstestament	331
16.10	Samenvatting	331
17	Rechtspersonenrecht en ondernemingsvormen	333
17.1	Inleiding	333
17.2	De vereniging	334
17.3	De stichting	337
17.4	Naamloze en besloten vennootschap	338
17.5	De nv en bv vergeleken	341
17.6	Verschillen nv en bv	343
17.7	De aansprakelijkheid van bestuurders	344

17.8	Ondernemingsvormen die geen rechtspersoonlijkheid bezitten	345
17.8.1	Eenmanszaak	345
17.8.2	De maatschap	346
17.8.3	De vennootschap onder firma	348
17.8.4	De commanditaire vennootschap	349
17.9	Samenvatting	349
18	Burgerlijk procesrecht	353
18.1	Inleiding	353
18.2	Kenmerken van het burgerlijk procesrecht	354
18.3	Absolute en relatieve competentie	355
18.4	Verloop van de procedure	357
18.5	Kantonzaken	363
18.6	Kort geding	364
18.7	Rechtsmiddelen	367
18.8	Bewijs	372
18.9	Executie	375
18.10	Mediation naast rechtspraak	377
18.11	Samenvatting	377

INTERNATIONAAL RECHT 381

19	Internationaal recht	383
19.1	Inleiding	383
19.2	Bronnen van internationaal recht	383
19.3	Het karakter van internationaal recht	385
19.4	De verhouding tussen nationaal en internationaal recht	385
19.5	Internationale organisaties	387
19.6	Raad van Europa	387
19.7	Europese Unie	389
19.7.1	Ontstaan	389
19.7.2	De Europese instellingen	390
19.7.3	Hof van Justitie van de EU	392
19.7.4	De euro	393
19.7.5	Europese Wetgeving	394
19.8	De Verenigde Naties	395
19.9	Samenvatting	397

Trefwoordenregister 401

Afkortingen

AB	Administratiefrechtelijke Beslissingen
ABBB	algemene beginselen van behoorlijk bestuur
AIVD	Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
AMvB	algemene maatregel van bestuur
ARRvS	Afdeling rechtspraak van de Raad van State
avas	afwezigheid van alle schuld
Awb	Algemene wet bestuursrecht
B en W	burgemeester en wethouders
b.o.b.	bijzondere opsporingsbevoegdheden
BRvC	Bijzondere Raad van Cassatie
bv	besloten vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek
CTR	Centraal Testamentenregister
ECLI	European Case Law Identifier
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EG	Europese Gemeenschap
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
EU	Europese Unie
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden
HR	Hoge Raad
IVBPR	Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten
IVRD	Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
nv	naamloze vennootschap
OM	Openbaar Ministerie
Ovj	officier van justitie
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
RvdW	Rechtspraak van de Week
SER	Sociaal-Economische Raad
Sr	Wetboek van Strafrecht
Stb.	Staatsblad

Sv	Wetboek van Strafvordering
tbs	terbeschikkingstelling
UCV	uitgebreide commissievergadering
v.h.	voorlopige hechtenis
VN	Verenigde Naties
Wet RO	Wet op de rechterlijke organisatie
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen
WWV	Wegenverkeerswet
WW	Werkloosheidswet